

POPUP – Opkomende stoffen

Of: Hoe voorkomen we een 2^e PFAS crisis?

Hans Slenders, Marloes Luitwieler, Martijn van Houten, 29 oktober 2019

Eerst een stukje geschiedenis, 2018:

Opdracht Dordrecht en I&W

- Kennisdocument
- RIVM document relatieve toxiciteit
- Overzicht voorkomen PFAS in Nederland
- Beleid

Samen een stappenplan `Omgaan met PFAS`

***Maar bevatte nog geen toepassingsnormen voor
grondverzet!***

En toen kwamen we in 2019:

April 2019, RIVM: Risicogrenswaarden

PFAS	Landbouw/natuur	Wonen	Industrie
PFOS	3 µg/kg	18 µg/kg	110 µg/kg
PFOA	7 µg/kg	89 µg/kg	1.100 µg/kg
GenX	3 µg/kg	54 µg/kg	960 µg/kg

Juli 2019, I&W: Toepassingsnormen

PFAS	Landbouw/natuur	Wonen	Industrie
PFOS	<0.1 µg/kg	3 µg/kg	3 µg/kg
PFOA	<0.1 µg/kg	7 µg/kg	7 µg/kg
GenX	<0.1 µg/kg	3 µg/kg	3 µg/kg
Overige PFAS	<0.1 µg/kg	3 µg/kg	3 µg/kg

Toepassingsnormen voor hergebruik zijn vanzelfsprekend (veel) strenger dan risicogrenswaarden!!!

DUS: Hoe voorkomen we een volgende crisis als de volgende opkomende verontreiniging zich voordoet?

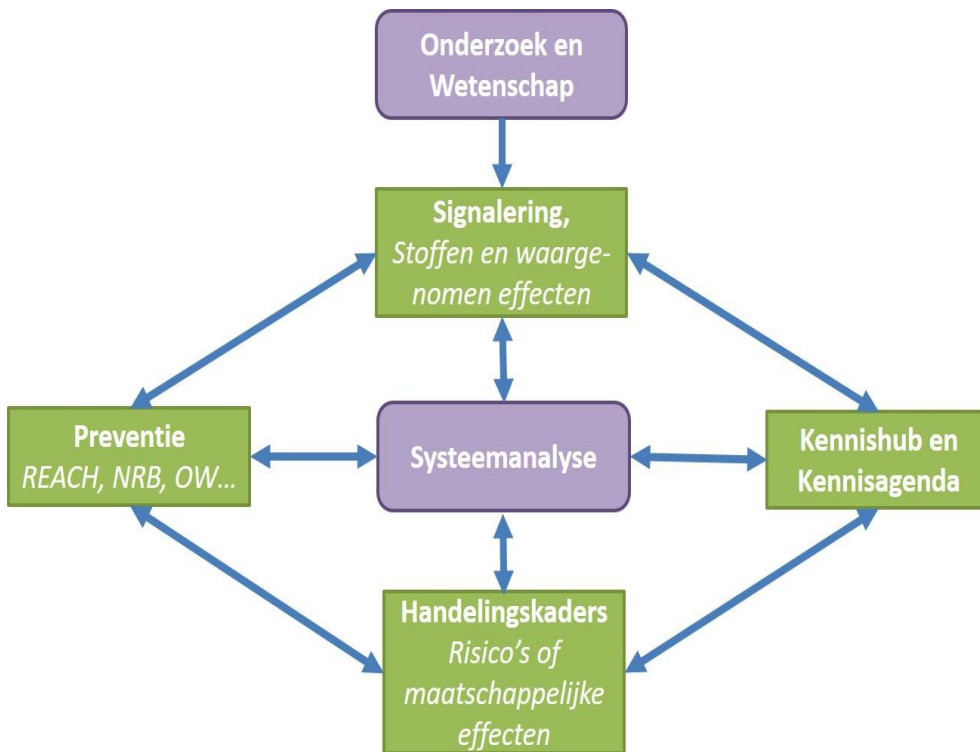
- Deze vraag is onderdeel van het POP-UP project „Opkomende stoffen“
- POP-UP is kennisproject van het Uitvoeringsprogramma Bodemconvenant
- Looptijd 2019-2020
- Lessen van PFAS nemen we zeker mee!!

Opkomende stoffen of verontreinigingen

Opkomende verontreinigingen zijn stoffen die niet van nature worden aangetroffen in het milieu, en die de potentie bezitten om zich te verspreiden in het milieu en om vervolgens schadelijke effecten te veroorzaken op mens of milieu

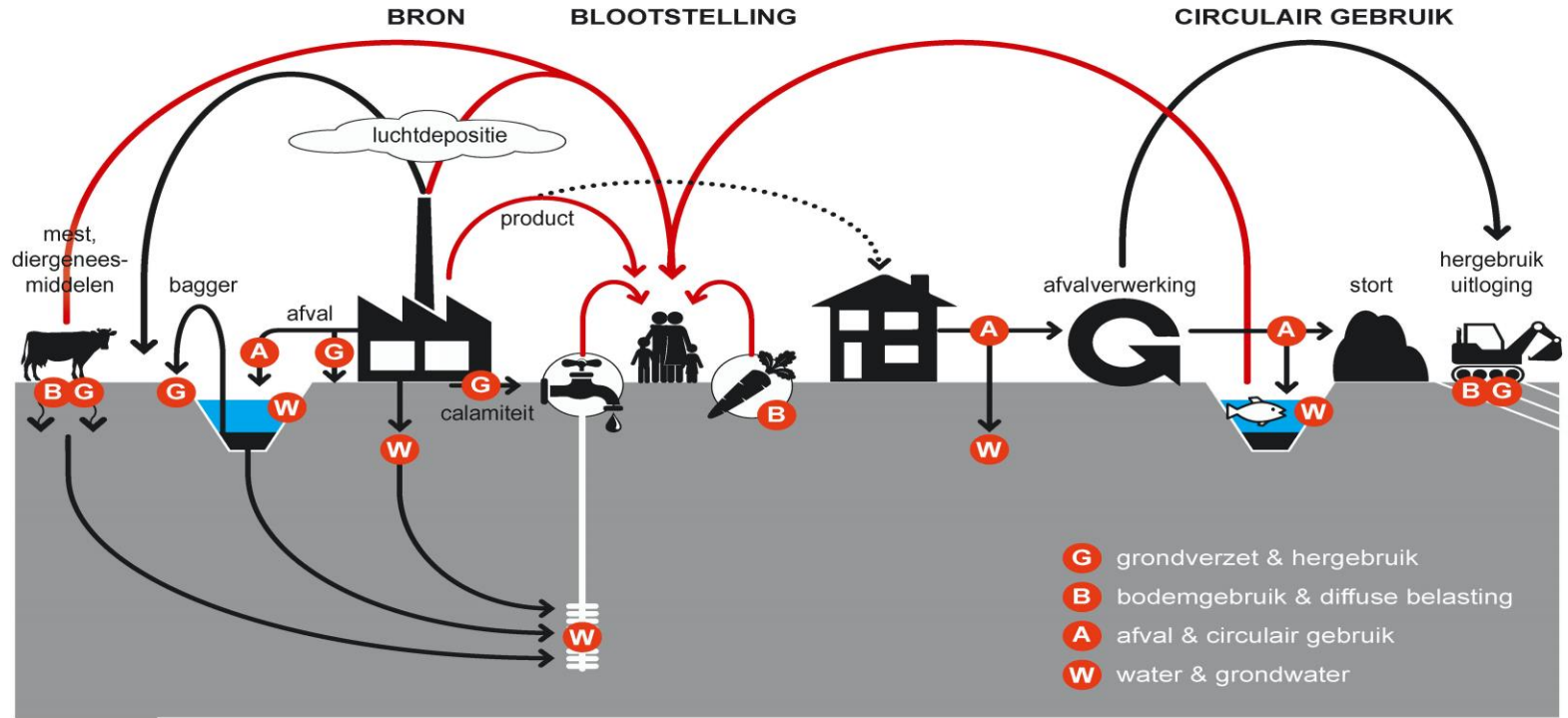
Vertaald uit definitie Emerging Contaminants

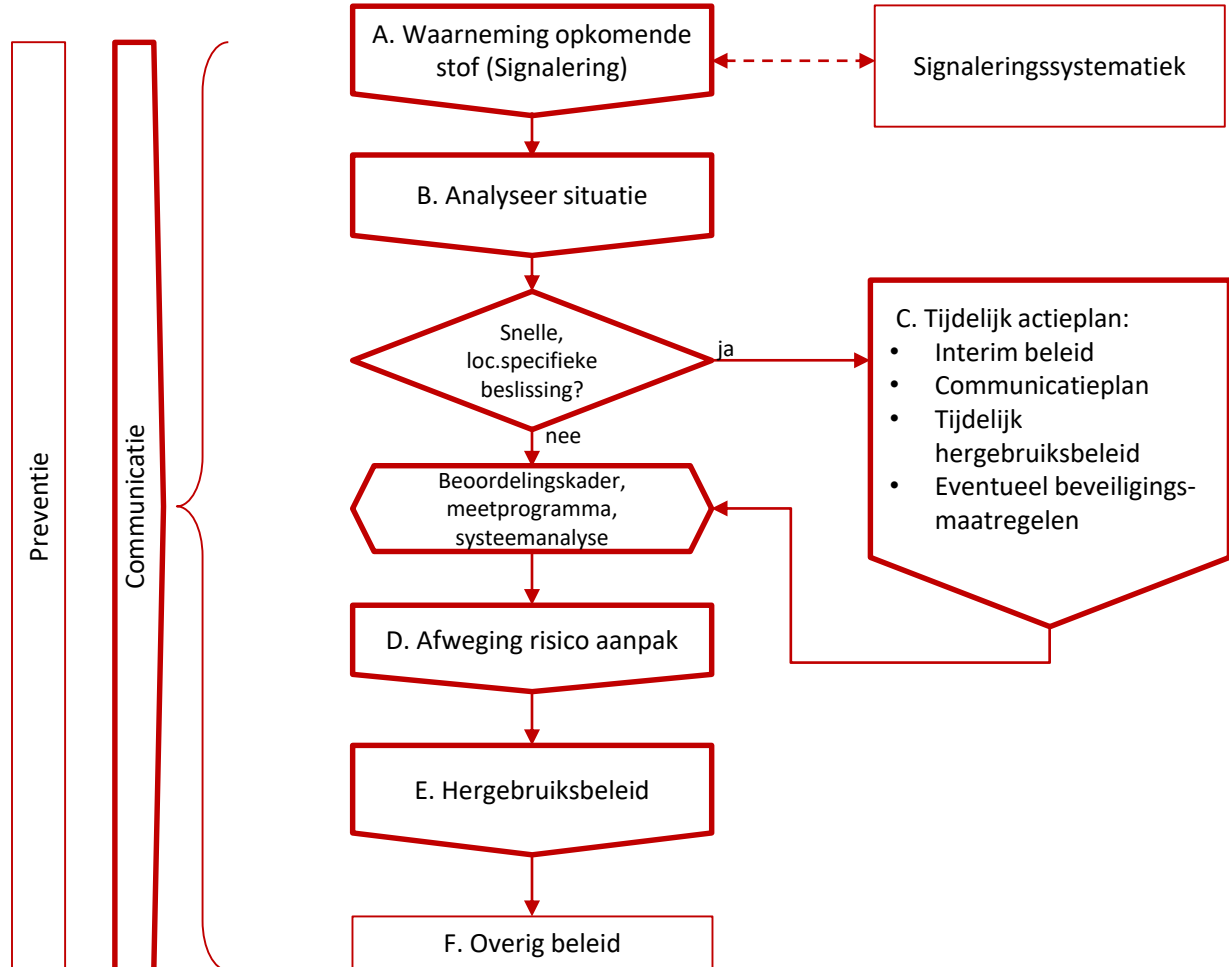

- Wat gaat er mis bij preventie?
- Aanzet signaleringsstelsel
- Handelingskader
- Verkenning kennisinfrastructuur
- Kennisagenda
- Eindgebruikers betrekken en informeren

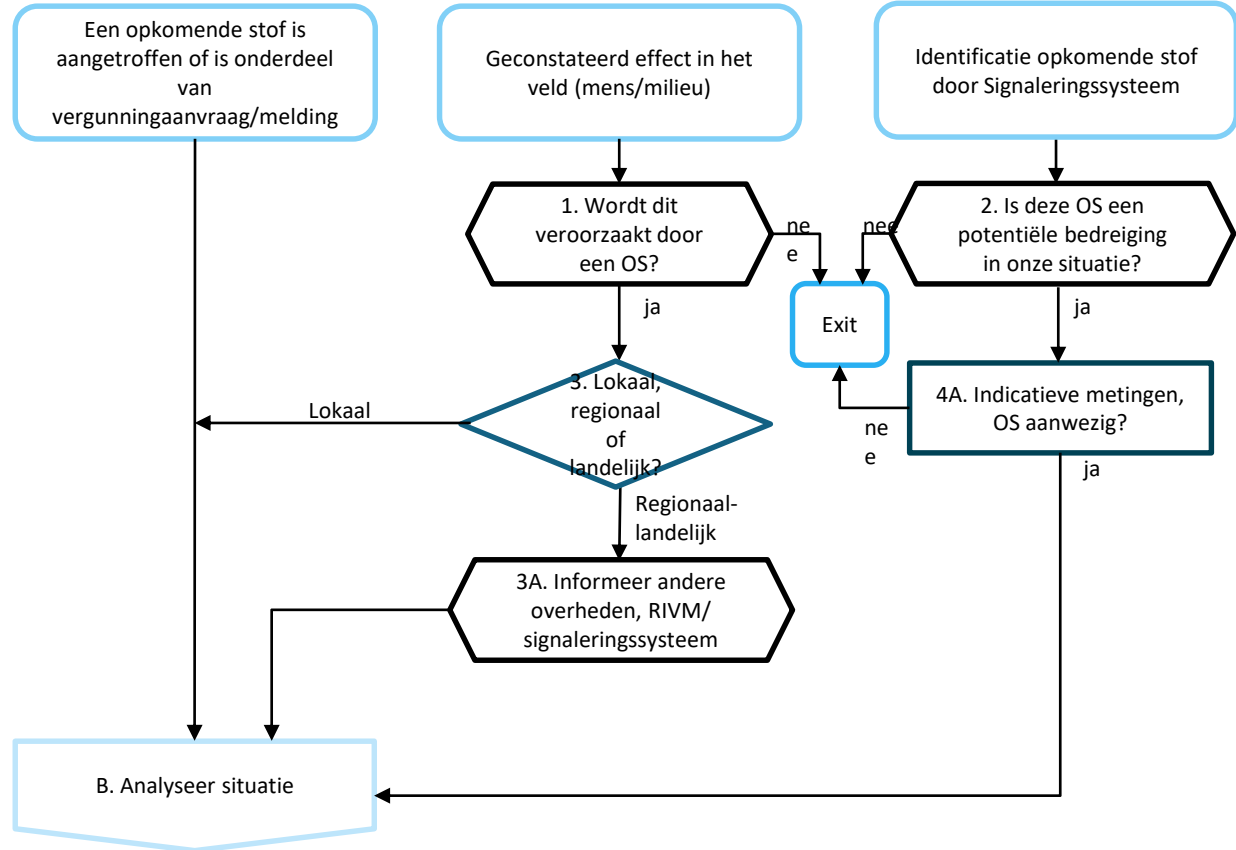
Systemanalyse als basis

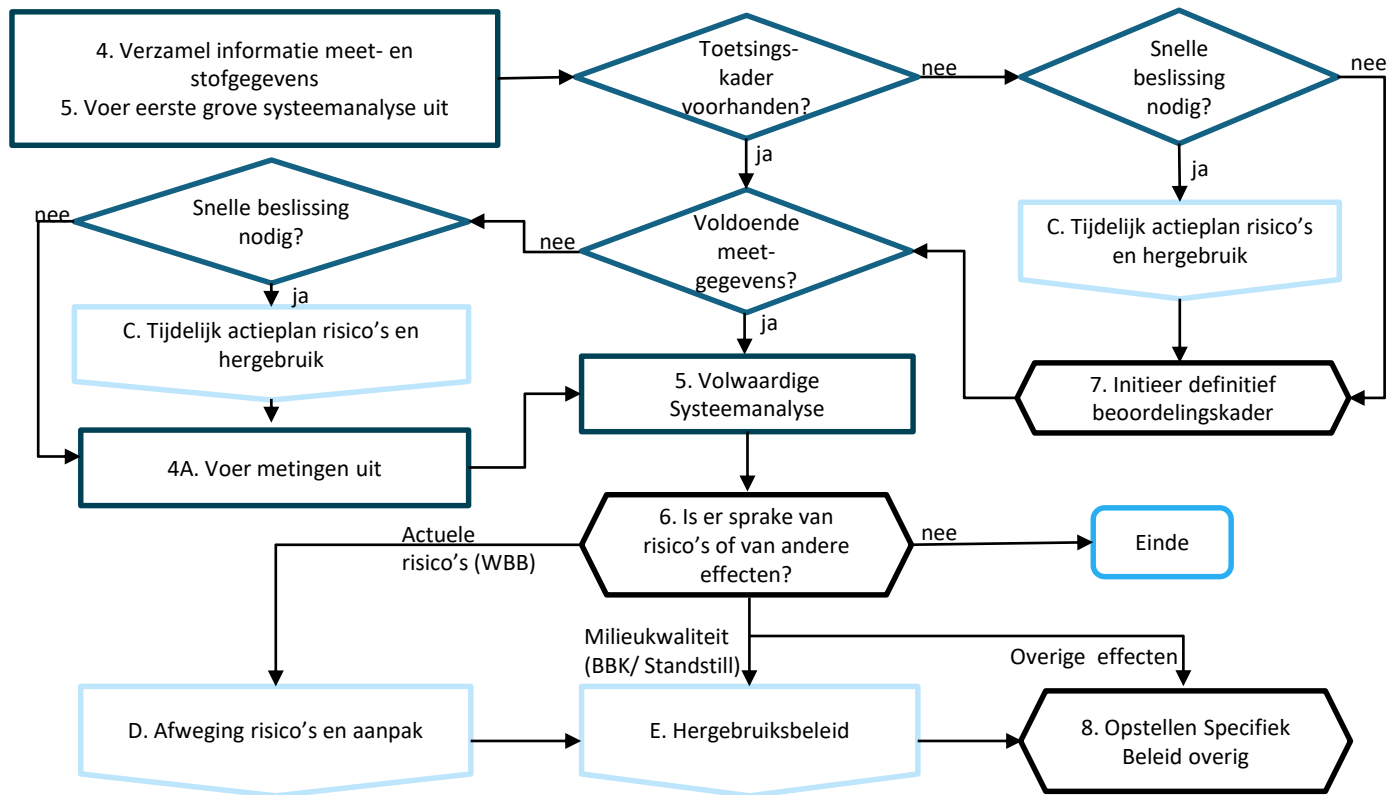
Overzicht concept stappenplan Handelingskader

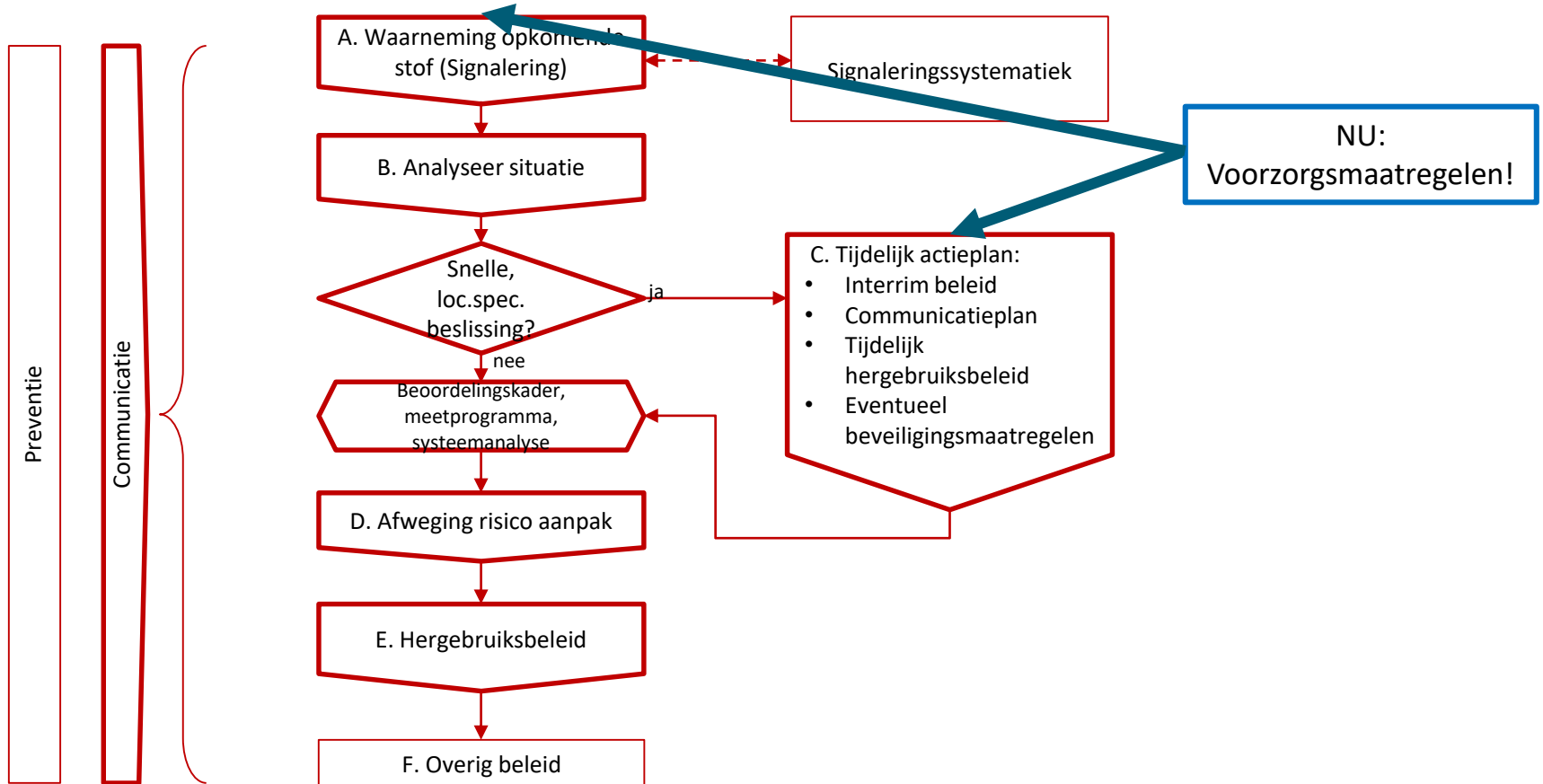
Stroomschema A: Waarneming, Er is sprake van een Opkomende Stof

Stroomschema B: Analyseer de situatie

PFAS-Les, Wat kunnen we NU doen?

NU: No-regret voorzorgsmaatregelen

Doel is om:

- Niet te worden overrompeld;
- Te voorkomen dat onnodig stagnatie ontstaat;
- Gecoördineerd en beheerst te kunnen reageren;
- Achteraf geen spijt te krijgen van overhaaste beslissingen (non je ne regrette rien);

We kunnen nu al lessen leren van het PFAS dossier;

Louter en alleen bewustwording?

Zijn er voorbeelden uit andere velden (bv. aanspoelen walvissen)?

Wat kan voorbereiding omvatten?

Tijdens onze inventarisatie haalden we op:

- Organogram (tabel wie doet wat)?
- Communicatie- en calamiteitenplan
- TCB of STOBO achtige kennis en vraagbaak
- Goede kennis en expertise verspreiding, voorkomen te voorzichtige overheid

Verder leren we van PFAS dat nu discussies nodig zijn over:

- Invulling zorgplicht, stand-still en voorzorgsprincipe
- Randvoorwaarden tijdelijk hergebruiksbeleid, dus nu discussie minimale detectielimiet

Volg ons op internet en LinkedIn!

www.opkomendestoffen.nl